

Posudek na diplomovou práci

pana Bc. Karla Houšky

„Armáda jako součást společnosti. Pojetí armády a koncepce ideového obrazu vojáka ČSLA a Sovětské armády“,

FF UK, Praha 2022, rkp. 147 stran

Poměrně rozsáhlá diplomová práce pana Bc. Karla Houšky „Armáda jako součást společnosti. Pojetí armády a koncepce ideového obrazu vojáka ČSLA a Sovětské armády“ navazuje na autorovu velmi slušnou a úspěšně obhájenou bakalářskou práci „Strategická úloha Vojenské katedry Univerzity Karlovy za Studené války“. Předložená diplomová práce, jak naznačuje její název, se zabývá armádou jako nedílnou součástí společnosti po druhé světové válce na příkladu Československé lidové armády a Sovětské armády, jejím pojetím a koncepcí ideového obrazu vojáka dvou „spojeneckých“ armád.

Po obsáhlém poděkování následuje čestné prohlášení, poněkud překvapivě datované 9. května 2021. Práce cíl explicitně neuvádí, a to ani v abstraktu, ale záměr je na s. 9 uveden: „Konkrétně problematice operačního plánu ČSLA a kulturní antologie v komparaci složek vytvořených v Československu a SSSR. První výše zmíněné především z níže uvedených důvodů jsem řešil i teoretickým rozpracováním dané tematiky do hloubky a snažil se ho chápat i z hlediska celospolečenského významu, včetně určitých prvků řízení společnosti a vnímání společnosti jako supersociálního systému.“ Současně autor uvedl neobvykle vysoký počet – osm – výzkumných otázek: „Byla ČSLA jako armáda součástí společnosti? Jak lze objektivně zhodnotit osobu ministra národní obrany Československa JUDr. Alexeje Čepičku a na základě jeho osoby vytvořit rámec pro objektivní zhodnocení každého ministra, případně řídicího pracovníka, ale i řadového člověka? Byla koncepcí Československé lidové armády Marxismus-leninismus? Lze učinit v kvalitativních a kvantitativních parametrech určité srovnání souboru schopností ČSLA a AČR? Má ideový obraz význam nejen pro armádu, ale i pro společnost, v níž je armáda obsažena? Jaká byla koncepce ideového obrazu vojáka ČSLA a Sovětské armády? Má nějaké spojení KULTURA ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI s KULTUROU ŘÍZENÍ ARMÁDY? Má mravnost a morálka pojetí a význam nejen pro člověka a společnost, ale i armádu?“ (s. 19) V závěru autor práce na uvedené otázky odpověděl.

Diplomová práce obsahuje jak silné, tak slabé stránky. Mezi silné stránky patří samotné téma včetně komparace dvou armád Varšavské smlouvy (paktu). Dále zasluhuje pozornost snaha autora o aplikaci sociologického, možná lépe historicko-sociologického přístupu k tématu a hledání zdrojů a informací (archivy, pamětníci, korespondence se zahraničím). A v neposlední řadě autorovo zaujetí tématem. K slabým stránkám práce patří absence dalších než uvedených zdrojů a nelze je odbýt covidovou situací. Současně lze souhlasit s autorem, že řada dokumentů vojenského charakteru není odtajněna, ale podstata práce nespočívala ve využití neodtajněných dokumentů, ale naopak dokumentů přístupných. Dále stylistika práce se místy až příliš blíží publicistice včetně zcela zbytečných odboček či komentářů a aktualizace (např. s. 21, s. 42 aj.).

Práci vyjma úvodu a závěru tvoří 14 různě obsáhlých a strukturovaných kapitol, nicméně v celku logicky vydělených. Poznámkový aparát vykazuje některé stránky nedokonalosti. Při první zmínce musí být zdroj ocitován v plném znění (např. pozn. 3). Lze využít při stejném předcházejícím odkazu „tamtéž“. Exkurz o marxismu-leninismu by měl být více vztažen k tématu práce. Velmi zajímavá je kapitola věnovaná jádru práce – ideovému obrazu vojáka ve společnosti. Zde je však nutno mít na paměti dobu vzniku uměleckých děl (filmů, seriálů) s rokem 1989 jako mezníkem. Připomeňme, že srovnání ČSLA a AČR jde nad rámec zadání. Domnívám se, že autor nevyužil všechny možnosti z nashromážděných materiálů. Práce přesto přináší některé neznámé podrobnosti.

Nehledě na uvedené připomínky práce podle názoru vedoucího splňuje, byť s některými výhradami požadavky kladené na kvalifikační práce a doporučuji ji k obhajobě.

Navržená známka: **dobře**

Praha, 18. května 2022

Prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc.